

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 977/2016
09.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 931/16 од 16.08.2016. године, поднетом против правноснажних решења Првог основног суда у Београду К 1869/15 од 23.11.2015. године и Вишег суда у Београду Кж2 64/16 од 01.04.2016. године, у седници већа одржаној дана 09.03.2017. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 931/16 од 16.08.2016. године, као основан и утврђује да је правноснажним решењима Првог основног суда у Београду К 1869/15 од 23.11.2015. године и Вишег суда у Београду Кж2 64/16 од 01.04.2016. године, повређен закон из члана 485. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку у вези члана 112. став 3. тачка 3. и члана 323. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и члана 503. став 1. Законика о кривичном поступку у корист окривљеног АА.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду К 1869/15 од 23.11.2015. године, одбијен је оптужни предлог Првог основног јавног тужиоца у Београду Кт 1489/14 од 05.11.2015. године против окривљеног АА, због кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 2. у вези става 1. КЗ. Истим решењем одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда а оштећени ББ је упућен на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева.

Решењем Вишег суда у Београду Кж2 64/16 од 01.04.2016. године, одбијена је као неоснована жалба Првог основног јавног тужиоца у Београду изјављена против првостепеног решења. Истим решењем одбачена је као недозвољена жалба пуномоћника оштећеног ББ, изјављена против првостепеног решења.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних решења због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 112. став 3. тачка 3. КЗ и члана 323. став 2. у вези става 1. КЗ и члана 503. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за

заштиту законитости као основан и утврди да је наведеним решењима повређен закон у смислу цитираних законских одредби у корист окривљеног АА.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА, адвокату Душану Сакићу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Основано Републички јавни тужилац у захтеву за заштиту законитости истиче да су у побијаним правноснажним решењима у корист окривљеног АА учињене повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 112. став 3. тачка 3. КЗ и члана 323. став 2. у вези става 1. КЗ и члана 503. ЗКП.

Из списка предмета произлази да је окривљеном АА оптужним предлогом Првог основног јавног тужиоца у Београду, Кт 1489/14 од 05.11.2015. године, стављено на терет да је извршио кривично дело напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 2. у вези става 1. КЗ, због постојања оправдане сумње да је: „дана 20.02.2014. године у ..., у улици ..., у Институту за ортопедско – хируршке болести „ВВ“, на ... спрату, испред лекарске собе у стању урачунљивости, свестан свога дела и његове забрањености, при чему је хтео његово извршење, напао службено лице – лекара, оштећеног ББ у вршењу службене дужности, при чему је оштећеном нанесена лака телесна повреда, тако што је као бивши пацијент (кога је дана 09.01.2014. године у 22,54 часа као хитан случај прегледао оштећени као дежурни лекар на наведеном институту, где је и запослен као специјалиста ..., а где се окривљени тада јавио због повреде десне потколенице и када му је оштећени поставио дијагнозу, преписао терапију и упутио га на кућно лечење, а која терапија је касније измењена од стране лекара из друге установе), дошао на радно место оштећеног у смену у којој је радио оштећени, те је затражио од њега да измени тежину телесне повреде коју је окривљени задобио дана 09.01.2014. године (сходно допису РФ за ПИО од 23.01.2014. године), а што му је било потребно ради остварења права за накнаду зараде због привремене спречености за рад, па када му је оштећени дао информацију о правима из здравственог осигурања и о поступцима за остваривање тих права, тако што му је рекао да он то не сме да уради и поучио га да се обрати правној служби института, окривљени почео да му се обраћа повишеним тоном, при чему су стајали лицем окренути један ка другом, на шта му је оштећени рекао да не виче на њега и окренуо се ка вратима лекарске собе са намером да у собу уђе, те када се ухватио руком за кваку, окривљени га је ударио својом шаком у главу иза левог ува, услед чега је оштећени задобио лаку телесну повреду у виду поткожног хематома ретроарикуларно лево са отоком димензије 3 цм са 2 цм, у односу на коју повреду је окривљени био свестан да може наступити али је олако држао да до ње неће доћи или да ће је моћи спречити.“

Према разлозима побијаног првостепеног решења којим је на основу члана 503. ЗКП, одбијен оптужни предлог против окривљеног АА, због кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 2. у вези става 1. КЗ, првостепени суд је изнео став да се оштећени као лекар у конкретном

случају не може сматрати службеним лицем односно да лекар нема својство службеног лица да би вршио службене радње, већ је реч о лицу које врши делатности ради пружања здравствених услуга пацијентима, те да се самим тим радње окривљеног описане у оптужном предлогу не могу подвести под предметно кривично дело.

Виши суд у Београду је, одлучујући о жалби Првог основног јавног тужиоца у Београду донео побијано другостепено решење којим је наведену жалбу одбио као неосновану налазећи да је првостепени суд правилно имајући у виду одредбу члана 112. став 3. тачка 3. КЗ, закључио да опис кривичног дела наведен у диспозитиву оптужног предлога не садржи битна обележја кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 2. у вези става 1. КЗ, будући да предметно кривично дело може бити извршено само према службеном лицу у вршењу службене дужности, а да се у конкретном случају лекар не може сматрати службеним лицем.

Изнето правно становиште нижестепених судова основано се оспорава као погрешно захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца из следећих разлога:

Одредбом члана 323. КЗ која инкриминише кривично дело напад на службено лице у вршењу службене дужности и то ставом 1. прописано је да ће се онај ко нападне или прети да ће напасти службено лице у вршењу службене дужности казнити затвором од три месеца до три године, а ставом 2. истог члана да ће се, ако је при извршењу кривичног дела из става 1. тог члана, службеном лицу нанесена лака телесна повреда или је праћено употребом оружја, учинилац казнити затвором од шест месеци до пет година.

Код утврђивања одлучне чињенице и законског обележја кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 2. у вези става 1. КЗ поставља се питање да ли лекар у здравственој установи у свакој или само у појединим ситуацијама има својство службеног лица, уколико се ради о извршењу кривичног дела где је он оштећено лице.

Одредбом члана 112. став 3. тачка 3. Кривичног законика, прописано је да се службеним лицем између осталог сматра лице у установи, предузећу или другом субјекту коме је поверено вршење јавних овлашћења, које одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица или о јавном интересу.

Дакле, први услов да би се одређено лице сматрало службеним лицем у смислу цитиране законске одредбе је да се ради о лицу у установи, предузећу или другом субјекту коме је поверено вршење јавних овлашћења.

У конкретном случају оштећени је запослен као лекар специјалиста ... у Институту за ортопедско-хируршке болести „ВВ“. Како је одредбом члана 1. Закона о јавним службама прописано да се јавном службом у смислу тог закона сматрају установе, предузећа и други облици организовања утврђени законом, који обављају делатности, односно послове којима се обезбеђује остваривања права грађана, односно задовољавање потреба грађана и организација као и остваривање другог законом утврђеног интереса у одређеним областима, то у смислу цитиране одредбе наведени институт представља јавну службу – установу

која обавља делатност којом се обезбеђује остваривање законом утврђеног права грађана на здравствену заштиту прописаног чланом 3. Закона о здравственој заштити и остваривање јавног интереса стварањем услова за очување и унапређење здравља становништва у смислу члана 1. Закона о јавном здрављу.

Да би одређено лице имало статус службеног лица, у смислу члана 112. став 3. тачка 3. КЗ, неопходно је и да се ради о лицу у установи којој је поверено вршење јавних овлашћења.

Према одредби члана 3. став 1. Закона о јавним службама одређене су области у којима се оснивају установе ради обезбеђивања права утврђених законом и остваривање другог законом утврђеног интереса, па је између осталих наведена област здравствене заштите, а ставом два истог члана прописано је да се делатности, односно послови у областима из става 1. којима се не обезбеђује остваривање законом утврђених права и другог законом утврђеног интереса не обављају као јавне службе у смислу тог закона. Имајући у виду наведену одредбу то је наведени институт у коме је оштећени запослен као лекар установа којој је поверено вршење јавних овлашћења везаних за обављање здравствене делатности којом се обезбеђује здравствена заштита грађана.

Поред тога, у смислу одредбе члана 112. став 3. тачка 3. КЗ, као трећи услов прописано је и да се службеним лицем сматра само оно лице које у установи којој је поверено вршење јавних овлашћења, одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица или о јавном интересу.

У конкретном случају из чињеничног описа предметног кривичног дела наведеног у диспозитиву оптужног акта произлази да је оштећени одбио захтев окривљеног да му као бившем пацијенту којег је раније прегледао као дежурни лекар, изда лекарско уверење са другачијом садржином у погледу квалификације задобијених телесних повреда на који начин је одлучивао о праву окривљеног у поступку остваривања накнаде зараде због привремене спречености за рад, те да је окривљени инкриминисане радње предузео управо у вези са радњом одлучивања оштећеног о његовом праву као физичког лица.

Следствено изнетом, по налажењу овог суда испуњени су сви услови из члана 112. став 3. тачка 3. КЗ да се оштећени у конкретном случају сматра службеним лицем из чега произлази закључак да је оштећени као службено лице био нападнут од стране окривљеног у вршењу службене дужности.

При томе, Врховни касациони суд указује да се наведени став у погледу питања својства службеног лица код лекара не може генерално применити на све ситуације, већ се у сваком конкретном случају мора оценити присуство услова предвиђених чланом 112. став 2. тачка 3. ЗКП, да би се одређено лице - лекар могло сматрати службеним лицем, а који услови су у овом случају били испуњени.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су нижестепени судови одбијањем оптужног предлога према окривљеном применим члана 503. ЗКП, и оценом да се у радњама окривљеног за које је оптужен не стичу законска обележја кривичног дела напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. став 2. у вези става 1. повредили закон у смислу члана

485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 112. став 3. тачка 3. КЗ и члана 323. став 2. у вези става 1. КЗ и члана 503. став 1. ЗКП у корист окривљеног АА.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 3) у вези члана 493. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца као основан у погледу истакнуте повреде закона учињене побијаним правноснажним решењима и с обзиром да је захтев поднет на штету окривљеног, само утврдио постојање наведене повреде закона не дирајући у правноснажне одлуке.

Саветник-записничар
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић